



คำวินิจฉัยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์
ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

อุทธรณ์ที่ ๑๖/๒๕๖๕

วันที่ ๑๗ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { นางหนูดวง ศรีวิเชียร ผู้อุทธรณ์
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ เจ้าพนักงานท้องถิ่น

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น กรณีให้ปรับปรุงแก้ไขเหตุรำคาญตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

อุทธรณ์นี้ ผู้อุทธรณ์ประกอบกิจการเลี้ยงเป็ดไข่ ตั้งอยู่เลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภोजุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับคำสั่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ ปฏิบัติหน้าที่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามหนังสือ ที่ นศ ๗๗๕๐๑/๕๔๘ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ปรับปรุงแก้ไขเหตุรำคาญ เนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่สามารถปรับปรุงแก้ไข ตามบันทึกข้อตกลงได้ โดยให้ดำเนินการภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่รับคำสั่ง ผู้อุทธรณ์เห็นว่าคำสั่งไม่เป็นธรรม ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ขอให้เพิกถอนคำสั่ง

ผู้อุทธรณ์รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ปรากฏหลักฐานลายมือชื่อคุณนิศากรรัตน์ ศรีวิเชียร เป็นผู้รับทราบคำสั่งแทน ยื่นใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เป็นหนังสือลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยกรมอนามัยลงรับเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ดังนั้น ผู้อุทธรณ์ยื่นใช้สิทธิภายใน สามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง จึงมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฝ่ายเลขานุการได้มีหนังสือถึงคู่กรณีและหน่วยงานตรวจสอบข้อเท็จจริง สังกัดกรมอนามัย ครบกำหนดส่งข้อมูลวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ โดยมีผลการดำเนินการดังนี้ ๑) มีหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๕/๙๒๙๑ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งรับพิจารณาอุทธรณ์และให้เพิ่มเติมข้อมูล หรือพยานหลักฐานอื่น ซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่เพิ่มเติมเอกสารหลักฐาน ๒) มีหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๕/๙๒๙๒ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงเจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้ทำชี้แจงแก้อุทธรณ์ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหนังสือ ที่ นศ ๗๗๕๐๑/๐๙ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ ส่งคำชี้แจงแก้อุทธรณ์และเอกสารหลักฐาน ๓) มีหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๕/๙๒๙๓ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช แจ้งให้ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ซึ่งศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช มีหนังสือ ที่ สธ ๐๙๒๑.๐๕/๔ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมอบหมายให้นางสาวเกศรา วัฒนสมัย ตำแหน่งนิติกร เข้าชี้แจง ในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ครั้งที่ ๔๗-๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๕

ผู้อุทธรณ์...

ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของสถานประกอบกิจการเลี้ยงเป็ดไข่ จำนวน ๒,๐๐๐ ตัว ตั้งอยู่เลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภोजุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ถูกร้องเรียนจากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง จำนวน ๒๓ ราย ว่า การประกอบกิจการก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญส่งกลิ่นเหม็น มีเสียงรบกวน และมีแมลงวันเป็นจำนวนมาก เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ลงพื้นที่ตรวจสอบ พบว่าการเลี้ยงเป็ดไข่ทำให้เกิดมลภาวะทางกลิ่นจริง จึงได้ให้คำแนะนำและทำบันทึกข้อตกลง มีข้อสรุปว่า ผู้อุทธรณ์ขอเวลา ๒ เดือนนับตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยจะย้ายกิจการออกจากพื้นที่หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งโพธิ์ และระหว่างที่ดำเนินการเลี้ยงเป็ดไข่จะฉีดหัวเชื้อจุลินทรีย์อย่างสม่ำเสมอเพื่อลดกลิ่นและเหตุรำคาญ เมื่อครบกำหนดเวลาตามบันทึกข้อตกลง ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ไม่สามารถเคลื่อนย้ายเปิดออกจากพื้นที่ได้ ผู้ร้องเรียนยังคงได้รับผลกระทบจากปัญหามลภาวะดังกล่าว เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สั่งให้ปรับปรุงแก้ไขเหตุรำคาญ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำสั่ง ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือขอให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพิกถอนคำสั่งสรุปความได้ว่า ๑) ประเด็นเกี่ยวกับจำนวนผู้ร้องเรียนที่ได้รับความเสียหาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์แจ้งมาในคำสั่ง ที่ ๒/๒๕๖๔ ว่ามีผู้ร้องเรียน จำนวน ๒๓ ราย ได้รับผลกระทบจากกลิ่นเหม็นและเสียงรบกวน รวมทั้งมีแมลงวันจำนวนมาก ประเด็นนี้ ผู้อุทธรณ์ได้ไปดำเนินการขอคัดถ่ายรายชื่อผู้ได้รับความเดือดร้อนและคัดถ่ายสำนวนการสอบสวนบุคคลผู้ได้รับความเสียหายที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ แต่ได้รับแจ้งว่าเอกสารดังกล่าวรวบรวมไว้ที่อำเภोजุฬาภรณ์ ต่อมาวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้ไปดำเนินการขอคัดถ่ายเอกสารเกี่ยวกับจำนวนผู้ได้รับความเดือดร้อนและคัดถ่ายสำนวนเกี่ยวกับการสอบสวน การให้ถ้อยคำของผู้ได้รับความเดือดร้อนต่อนายอำเภोजุฬาภรณ์ แต่ไม่ได้ข้อมูลและไม่ให้คัดถ่ายเอกสารตามที่ร้องขอ โดยอ้างว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดได้ ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และประการสำคัญ หนังสือร้องเรียนดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนแจ้งข้อมูลการกระทำที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย การเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียน อาจทำให้ไม่มีใครกล้าให้ข้อมูลการกระทำความผิดกฎหมายแก่ราชการ อาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพได้ ผู้อุทธรณ์จึงไม่อาจทราบได้ว่าบุคคลทั้ง ๒๒ ราย ได้รับความเสียหายจริงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ในด้านใดบ้าง และบุคคลทั้ง ๒๒ รายมีตัวตนอยู่ในท้องที่บริเวณดังกล่าวจริงหรือไม่ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์จะต้องทราบเพื่อนำมาเขียนอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ๒) การร้องเรียนเริ่มจากผู้นำในการร้องเรียนที่มีศักดิ์เป็นหลานของตนมีความอิจฉาริษยา เนื่องจากมีความตั้งใจที่จะเลี้ยงเป็ดในลักษณะเดียวกัน แต่ไม่มีทุนเพียงพอ จึงขอให้ตนลงทุนให้ แต่ถูกปฏิเสธไม่ให้ความช่วยเหลือทำให้เกิดความอิจฉาและเคียดแค้น ต่อมาเมื่อเริ่มเลี้ยงเป็ดผู้ร้องเรียนได้กลั่นแกล้ง โดยการเปิดเพลงเสียงดังหรือแอบจุดประทัดให้เบ็ดตกใจและร้องเสียงดัง เพื่อนำมาเป็นข้ออ้างในการร้องเรียน และกระทำในลักษณะเช่นนี้เกือบทุกวัน จนเกิดเหตุร้องเรียนในครั้งนี้ ๓) ผู้อุทธรณ์มีคอกเปิดที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และมีมาตรฐานถูกต้องในด้านสาธารณสุข โดยมีรั้วล้อมรอบและมีตาข่ายกันทึบอีกชั้นหนึ่ง เป็ดไม่สามารถออกมาสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้บุคคลบริเวณใกล้เคียงได้ ทั้งบริเวณรอบคอกเปิดได้ขุดคูพักน้ำ ทำให้น้ำและสิ่งปฏิกูลไม่สามารถไหลลงที่ดินข้างเคียงได้ ส่วนมูลเป็ดได้เก็บใส่กระสอบไว้จำหน่าย ส่วนที่เหลือเล็กน้อยได้ฉีดยาจุลินทรีย์ชีวภาพทุกวัน ไม่มีกลิ่นเหม็น และไม่มีแมลงวันจำนวนมาก ๔) คอกเปิดไม่ได้อยู่ในบริเวณใกล้เคียงชุมชนและบ้านเรือนของประชาชนแต่อย่างใด โดยบ้านที่อยู่ใกล้มากที่สุดอยู่ห่างประมาณ ๑๕๐ เมตร ตัวบ้านก่อสร้างในแนวตรงข้ามกับคอกเปิด ส่วนหลังบ้านตั้งอยู่ทางด้านคอกเปิดของผู้อุทธรณ์ หน้าบ้านหันหน้าออกถนนเส้นหลัก และบ้านหลังอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียงเป็นบ้านไม้สภาพเก่าอีกหลังหนึ่ง ตั้งอยู่ห่างออกไปประมาณเกือบ ๒๐๐ เมตร

ซึ่งไม่ได้รับ...

ซึ่งไม่ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ส่วนทิศทางลมจะพัดจากทางด้านทิศตะวันออกไปยังด้านทิศตะวันตกทั้งปี ซึ่งไม่มีบ้านของประชาชนตั้งอยู่แต่อย่างใด ๕) ผู้อุทธรณ์ประกอบอาชีพเลี้ยงเป็ดไข่เพื่อเก็บไข่ขายเป็นการประกอบอาชีพโดยสุจริต ไม่เคยก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญให้แก่ผู้ใด

เจ้าพนักงานท้องถิ่นชี้แจงแก่ผู้อุทธรณ์ สรุปความได้ว่า ๑) ผู้อุทธรณ์อ้างว่าได้ไปขอคัดสำเนารายชื่อผู้ร้องเรียนจำนวน ๒๒ ราย จากอำเภอจุฬาภรณ์ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้วินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานโดยให้เปิดเผยได้เฉพาะในเนื้อหาเรื่องร้องเรียนเท่านั้น เพราะการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดได้ ตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนอาจทำให้ไม่มีใครกล้าให้ข้อมูลการกระทำผิดแก่ทางราชการ และจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ดังนั้น ความเห็นของอำเภอจุฬาภรณ์จึงถูกต้องแล้ว ๒) ผู้อุทธรณ์อ้างว่า เคยมายื่นหนังสือต่อองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์เพื่อขอทราบรายชื่อผู้ร้องเรียนจำนวน ๒๒ ราย และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ได้แจ้งให้ไปขอเอกสารกับอำเภอจุฬาภรณ์ ขอเรียนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ไม่เคยได้รับหนังสือดังกล่าวจากผู้อุทธรณ์แต่อย่างใด ๓) ผู้อุทธรณ์อ้างว่า ผู้นำการร้องเรียนมีศักดิ์เป็นหลาน มีความอิจฉาริษยา เนื่องจากมีความตั้งใจที่จะเลี้ยงเป็ดในลักษณะเดียวกัน ขอเรียนว่า กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องระหว่างผู้ร้องเรียนกับผู้อุทธรณ์ ไม่เกี่ยวกับประเด็นการออกคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์จัดการแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญ ๔) ผู้อุทธรณ์อ้างว่า คอกเปิดมีความถูกต้อง โดยกันรั้วล้อมรอบและมีคูพักน้ำรอบบริเวณคอกเปิด ทำให้น้ำและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ไม่สามารถไหลลงสู่บริเวณที่ดินข้างเคียงได้ ขอเรียนว่า ระบบบำบัดของผู้อุทธรณ์ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการเนื่องจากบ่อบำบัดน้ำเสียต้องมีอย่างน้อย ๓ บ่อ ซึ่งต้องมีบ่อที่ทำให้น้ำได้สัมผัสกับออกซิเจน เช่น มีใบพัดเติมอากาศในบ่อบำบัด แต่ในคูน้ำของผู้อุทธรณ์ไม่มีระบบบำบัดใด ๆ โดยทั่วไปลักษณะบ่อบำบัดน้ำเสีย บ่อที่ ๑ จะเป็นบ่อรับน้ำเสียจากที่เลี้ยงเป็ดโดยตรง บ่อที่ ๒ จะเป็นบ่อที่มีการบำบัดน้ำเสียโดยระบบให้น้ำได้สัมผัสกับออกซิเจน บ่อที่ ๓ เป็นบ่อที่น้ำมีลักษณะที่ผ่านการบำบัดแล้วพร้อมที่จะปล่อยน้ำลงสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ผู้อุทธรณ์มีเพียงการขุดคูน้ำเล็ก ๆ บริเวณข้างคอกเปิดและไม่ได้ขุดคูล้อมรอบบริเวณที่เลี้ยงเป็ดแต่อย่างใด เมื่อฝนตกหนักหรือเกิดน้ำท่วม ทำให้น้ำเสียล้นคูน้ำและเกิดกลิ่นน้ำเสียไหลลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะแน่นอน ๕) ผู้อุทธรณ์อ้างว่า เลี้ยงเป็ดในระบบปิด มีรั้วรอบขอบชิด ขอเรียนว่า ผู้อุทธรณ์เลี้ยงเป็ดจำนวนกว่า ๒,๐๐๐ ตัว ในพื้นที่ประมาณ ๑ ไร่ มีความแออัดมากเกินไปและใช้ตาข่ายกัน แม้จะมีรั้วกันรอบ แต่การใช้ตาข่ายกันยังไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหารองกลิ่นเหม็น เพราะตาข่ายไม่สามารถป้องกันการรั่วซึมของกลิ่นเหม็นได้ ๖) ผู้อุทธรณ์อ้างว่า บ้านผู้ร้องเรียนตั้งอยู่ห่างจากคอกเปิดประมาณ ๑๕๐ เมตร และอยู่ห่างไกลชุมชน ขอเรียนว่า จากการลงพื้นที่ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนพบว่าบ้านของผู้ร้องเรียน ตั้งอยู่ห่างจากคอกเปิดประมาณ ๑๐๐ เมตร และแม้บ้านของผู้ร้องเรียนจะไม่ได้อยู่ในชุมชนและอาจจะเป็นบ้านหลังเดียวที่อยู่ใกล้คอกเปิด แต่การเลี้ยงเป็ดก็ต้องปฏิบัติตามหลักวิชาการไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญกับผู้อาศัยใกล้เคียง ๗) ผู้อุทธรณ์อ้างว่า บ้านของผู้ร้องเรียนอยู่ทางด้านทิศตะวันตกและลมจะพัดผ่านไปด้านทิศตะวันออกด้านเดียว ขอเรียนว่า ภาคใต้จะมีลมมรสุมพัดผ่านทั้งสองทิศ คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดกลับไปกลับมาไม่ได้พัดไปทางเดียวกันตลอดทั้งปี โดยลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดประมาณเดือนเมษายน - เดือนตุลาคม ส่วนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะพัดประมาณเดือนพฤศจิกายน - เดือนมีนาคม ๘) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ได้แก้ไขปัญหให้กับผู้ถูกร้องเรียนโดยร่วมลงพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ และในระหว่างนี้ได้ลงตรวจสอบติดตามการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงว่าผู้อุทธรณ์ดำเนินการแก้ไขปัญหามากน้อยเพียงใด โดยมีการประชุมที่อำเภอจุฬาภรณ์เพื่อติดตามความคืบหน้าในการแก้ปัญหาก่อนที่จะครบกำหนดระยะเวลาตามบันทึกข้อตกลง ต่อมาเมื่อล่วงเลยระยะเวลาตามบันทึกข้อตกลง ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อตกลงได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงได้ออกคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขปัญหาระงับเหตุรำคาญดังกล่าว

ศูนย์อนามัยที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช กรมอนามัย ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕ พบว่า ผูุ้ทธรณ์ประกอบกิจการเลี้ยงเป็ดไข่ สถานประกอบกิจการตั้งอยู่เลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑ ไร่ แบ่งเป็นโรงเรือนสำหรับเลี้ยงเป็ดพื้นที่ประมาณ ๓๐๐ ตารางเมตร พื้นเป็นลานดินสำหรับปล่อยเป็ดประมาณ ๘๔๐ ตารางเมตร พื้นที่ทั้งหมดล้อมรอบด้วยรั้วลวดหนามและปิดทับตาข่าย (สแลน) สูงประมาณ ๑๒๐ เซนติเมตร สถานประกอบกิจการของผูุ้ทธรณ์ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ชนบท มีสวนยางพาราและบ้านเรือนของประชาชนกระจายอยู่โดยรอบ โดยทิศใต้ตั้งอยู่ใกล้บ้านและที่ดินของผู้ร้องเรียนประมาณ ๑๐๐ เมตร ทิศเหนือ ทิศตะวันตก และทิศตะวันออก ติดกับสวนยางพารา ผูุ้ทธรณ์เริ่มเลี้ยงเป็ดไข่ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยผูุ้ทธรณ์และสามีดำเนินกิจการในรูปแบบครัวเรือน ไม่มีลูกจ้าง โดยรับเป็ดไข่อายุ ๒๑ สัปดาห์ขึ้นไป มาเลี้ยงเพื่อเก็บไข่ไว้จำหน่าย และจะจำหน่ายเป็ดเมื่ออายุประมาณ ๗๒ สัปดาห์ขึ้นไป การเลี้ยงเป็ดเลี้ยงโดยระบบเปิดตามธรรมชาติ ปล่อยเป็ดจากโรงเรือนสู่ลานดินในช่วงเช้าตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. และช่วงเย็นจะต้อนเป็ดเข้าโรงเรือนในเวลา ๑๘.๐๐ น. ให้อาหารประมาณวันละ ๔ กระสอบ โดยผูุ้ทธรณ์จะเข้ามาเติมอาหารเป็นครั้งคราว เนื่องจากไม่ได้พักอาศัยภายในบริเวณสถานประกอบกิจการ สถานประกอบกิจการของผูุ้ทธรณ์มีลักษณะเป็นโรงเรือน ที่ปรับปรุงจากโรงเรือนเลี้ยงสุกรเดิม แบ่งพื้นที่ใช้สอยเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกใช้เป็นโรงนอนของเป็ดและวางไข่ ใช้แกลบโรยพื้น โดยจะโรยทับเป็นชั้น ๆ ความถี่ประมาณ ๒ - ๓ สัปดาห์ต่อครั้ง ไม่มีการเก็บวัสดุรองพื้น ส่วนที่ ๒ เป็นโรงเรือนสำหรับให้อาหารเป็ดเชื่อมต่อกับลานดินที่เป็นพื้นที่โล่งสำหรับปล่อยเป็ดออกมา รวมตัวกันในช่วงเวลากลางวัน ผูุ้ทธรณ์จะทำความสะอาดโรงเรือนโดยใช้น้ำหมักชีวภาพพ่นบริเวณโรงเรือนวันละสองรอบ ช่วงเช้าและเย็น ประมาณ ๖๐ ลิตรต่อครั้ง และใช้น้ำหมักจากศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติสุพิษฟาร์ม ๑ ครั้ง ใช้น้ำหมักครั้งละ ๑๒๐ ลิตร จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า ภายในสถานประกอบกิจการมีกลิ่นรบกวนจากสิ่งปฏิกูลสะสมในโรงเรือนร่วมกับแกลบที่โรยพื้น มีฝุ่นตุ้งภายในโรงเรือนจำนวนมาก มีน้ำเสียที่เกิดจากลานดินเลี้ยงเป็ด ลักษณะพื้นมีน้ำขุ่นแฉะ มีกลิ่นฉุนแสบจมูกและน้ำจะไหลลงคูน้ำด้านข้างโรงเรือน สถานประกอบกิจการไม่มีระบบจัดการน้ำเสีย และไม่มีมาตรการจัดการเหตุรำคาญ จากการสอบถามผู้ร้องเรียนได้ข้อมูลว่า ได้รับความเดือดร้อนจากเสียงของเป็ดในช่วงเช้าเวลาประมาณ ๐๕.๐๐ - ๐๗.๐๐ น. กลิ่นเหม็นได้รับในช่วงบ่ายและช่วงกลางคืน กลิ่นเหม็นจะขึ้นอยู่กัทิศทางของลม ซึ่งบ้านของผู้ร้องเรียนต้องปิดประตูและหน้าต่างตลอดเวลา อีกทั้งต้องนำกระดาดมาปิดช่องว่างของบ้านเพื่อป้องกันกลิ่น ปัญหาน้ำเน่าเสียและปัญหาแมลงวันที่มีจำนวนมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน หายใจไม่สะดวก แสบจมูก เจ็บคอ มีน้ำมูกไหลบ่อยครั้ง นอนไม่หลับ จากการสอบถามประชาชนที่อยู่อาศัยโดยรอบจำนวน ๔ รายพบว่า ได้รับผลกระทบเรื่องกลิ่นเหม็น แมลงวัน โดยช่วงเวลาที่ได้รับกลิ่นเหม็นขึ้นอยู่กัทิศทางลม ส่งผลให้แสบจมูก ปวดศีรษะ คลื่นไส้ รวมทั้งมีแมลงวันจำนวนมากในบริเวณบ้านของประชาชนใกล้เคียง

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ตรวจพิจารณาเอกสารหลักฐาน รวมถึงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผูุ้ทธรณ์ประกอบกิจการเลี้ยงเป็ดไข่ จำนวนประมาณ ๒,๐๐๐ ตัว เพื่อเก็บไข่ไว้จำหน่าย และจะจำหน่ายเป็ดเมื่ออายุประมาณ ๗๒ สัปดาห์ขึ้นไป พื้นที่ทั้งหมดถูกล้อมรอบด้วยรั้วลวดหนามและปิดทับตาข่าย (สแลน) การเลี้ยงเป็ดจะเลี้ยงโดยระบบเปิดตามธรรมชาติ ภายในโรงนอนใช้แกลบโรยพื้น โดยจะโรยทับเป็นชั้น ๆ ทุก ๒ - ๓ สัปดาห์ ไม่มีการเก็บวัสดุรองพื้น ผูุ้ทธรณ์ทำความสะอาดโรงเรือนโดยใช้น้ำหมักชีวภาพพ่นบริเวณโรงเรือนวันละ ๒ รอบ เช้า - เย็น และใช้น้ำหมักจากศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติสุพิษฟาร์ม ๑ ครั้ง ส่วนลานดินสำหรับปล่อยเป็ดออกมารวมตัวกัน ลักษณะลานดินมีความชื้นแฉะ รอบบริเวณโรงเรือนไม่มีระบบบำบัดกลิ่นและระบบระบายน้ำเสีย การปล่อยเป็ดจากโรงเรือนสู่ลานดินในช่วงเช้าตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ น. และช่วงเย็นจะต้อนเป็ดเข้าโรงเรือนในเวลา ๑๘.๐๐ น. โดยผูุ้ทธรณ์

จะเติมอาหาร...

จะเติมอาหารให้เป็นครั้งคราว เนื่องจากไม่ได้พักอาศัยภายในสถานประกอบกิจการ เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับเรื่องร้องเรียนจากศูนย์ดำรงธรรมอำเภอจุฬาภรณ์ว่ามีผู้ร้องเรียนรวมจำนวน ๒๓ ราย ได้รับผลกระทบจากการเลี้ยงเปิดของผู้อุทธรณ์มีเสียงดังรบกวน ส่งกลิ่นเหม็น และมีแมลงวันจำนวนมาก เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพธิ์ลงพื้นที่ร่วมกับศูนย์ดำรงธรรมอำเภอจุฬาภรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบว่า การเลี้ยงเปิดทำให้เกิดมลภาวะเรื่องกลิ่นและเสียงจริง จึงได้ให้คำแนะนำด้วยวาจาและได้ทำบันทึกข้อตกลง โดยระบุว่า ผู้อุทธรณ์ขอเวลา ๒ เดือนจะดำเนินการย้ายกิจการออกจากพื้นที่หมู่ที่ ๖ ตำบลทุ่งโพธิ์ และระหว่างดำเนินการกิจการจะแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนโดยการฉีดเชื้อจุลินทรีย์เพื่อลดกลิ่นและเหตุน้ำคาว ต่อมาได้ลงตรวจสอบติดตามความคืบหน้าการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงโดยมีการประชุมที่อำเภอจุฬาภรณ์ เมื่อล่วงเลยระยะเวลาตามบันทึกข้อตกลงปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ไม่สามารถปฏิบัติได้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงออกคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์แก้ไขปัญหาเหตุน้ำคาว จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า ภายในสถานประกอบกิจการมีกลิ่นรบกวนจากมูลเป็ดสะสมในโรงเรือนรวมกับแกลบที่โรยพื้น มีฝุ่นตกค้างภายในโรงเรือนจำนวนมาก ไม่ได้ติดตั้งระบบบำบัดกลิ่น มีน้ำเสียที่เกิดจากลานดินเลี้ยงเป็ด ลักษณะพื้นมีความชื้นแฉะมีกลิ่นฉุน แสบจมูก สถานประกอบกิจการไม่มีมาตรการป้องกันเหตุน้ำคาว ไม่มีมาตรการควบคุมกลิ่นเหม็นอย่างเพียงพอ ไม่มีกระบวนการทำความสะอาดพื้นที่และการจัดการสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้น

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้ตรวจพิจารณาเอกสารหลักฐาน รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้วเห็นว่า อุทธรณ์นี้มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในขณะที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่ง การประกอบกิจการของผู้อุทธรณ์ก่อให้เกิดผลกระทบแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียงจนเป็นเหตุน้ำคาวตามมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้น ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุน้ำคาว...(๔) การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออันตรายเป็นอันตรายต่อสุขภาพ” มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ในกรณีที่มีเหตุน้ำคาวเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุน้ำคาวภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุน้ำคาวนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุน้ำคาวเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้” เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์เลี้ยงเป็ดโดยระบบเปิดตามธรรมชาติ จำนวนเป็ดกว่า ๒,๐๐๐ ตัว ในพื้นที่ประมาณ ๑ ไร่ ภายในโรงเรือนนอนใช้แกลบโรยพื้น แต่ไม่มีการเก็บวัสดุรองพื้น ทำความสะอาดโรงเรือนโดยใช้น้ำหมักชีวภาพพ่นบริเวณโรงเรือนวันละ ๒ รอบ และใช้น้ำหมักราดพื้นเดือนละ ๑ ครั้ง เห็นได้ว่าขั้นตอนและระยะเวลาในการทำความสะอาดยังไม่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนเป็ดที่เลี้ยง นอกจากนี้ผู้อุทธรณ์ไม่มีการติดตั้งระบบบำบัดกลิ่น จากการประกอบกิจการของผู้อุทธรณ์มีเพียงรั้วลวดหนามล้อมรอบและติดตั้งตาข่าย (สแลน) ปิดทับ อีกทั้งลานดินสำหรับปล่อยเป็ดมีความชื้นแฉะ รอบบริเวณโรงเรือนไม่มีระบบระบายน้ำเสีย จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า สถานประกอบกิจการก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นฉุน แสบจมูก จึงถือได้ว่าผู้อุทธรณ์ไม่สามารถดำเนินการควบคุมและป้องกันผลกระทบที่เกิดจากการประกอบกิจการจนเป็นเหตุน้ำคาวหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงได้ ดังนั้น การประกอบกิจการของผู้อุทธรณ์ก่อให้เกิดเหตุน้ำคาวตามมาตรา ๒๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จริง

ลายมือชื่อ...

ลายมือชื่อกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการพิจารณายุทธวิธี

(นายพิทยา ปราโมทย์วรพันธุ์)
ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ
กรรมการ

(นายวรฉัตร วิรัชลาภ)
ผู้แทนกรมปศุสัตว์
กรรมการ

(นางสาวนารีนุช กลั่นแก้ว)
ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง
กรรมการ

(นายสุนทรม แก้วสว่าง)
ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม
กรรมการ

(นายณัฐศักดิ์ ชิตริ)
ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กรรมการ

(นายปราโมทย์ อ่อนละออ)
ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
กรรมการ

(นางพรพรรณ ไมลสุพร)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(นายพิศิษฐ์ วัฒนสมบูรณ์)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(นายकुมธ ศรีสุขวัฒนา)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ